

Titel

Kommunikation med potentiale til mere

Manchet

Forbundet for Kommunikation og Sprog holdt i maj en konference for at finde ud af hvor kommunikationsuddannelserne peger hen. Til stede var repræsentanter fra erhvervslivet, forskere fra forskellige universiteter landet over, et oplagt publikum – og naturligvis RetorikMagasinet der her rapporterer fra konferencen.

Kredit

Jens Koed Madsen, redaktør på RetorikMagasinet

Billede

Jeg får tilsendt et billede af en fra Forbundet for Kommunikation og Sprog. Det regner jeg med skal bruges som illustration.

Side 3-tekst

RetorikMagasinet er taget til konference for at finde ud af hvor kommunikationsområdet egentlig er på vej hen. Hvilke udfordringer mener erhvervslivet vi står over for, og hvordan kan vi løse dem?

Brødtekst

Birgitte Jensen byder velkommen efter den store flok af mennesker har bevæget sig fra morgenmaden bestående af croissanter og kaffe og ind i salen på nye KUA. Hun taler om grundlaget for konferencen – om at kommunikation befinder sig i krydsfeltet mellem humaniora og samfundsfag. Vi er da også en broget flok til stede i salen. Der er mennesker fra de fleste store byer i landet, vi kommer fra forskellige uddannelser, nogle er studerende mens andre er undervisere. Dog har vi alle een ting til fælles: kommunikation.

CITAT 1 Hele problemet bunder formentlig i at kommunikation er noget som vi alle kan og gør – i hvert fald til en vis grad, og kommunikation er et felt som alt andet end lige er svært at gøre sig helt klog på og udtale sig præcist om.

Kommunikation har formentlig været genstand for en eller anden form for diskussion lige så længe som mennesket har kommunikeret med hinanden. Et af de hyppigere spørgsmål i nyere tid har handlet om hvad man egentlig kan bruge sådan nogle kommunikatører til. Og endnu mere presserende: kan vi overhovedet bruges til noget? Hele problemet bunder formentlig i at kommunikation er noget som vi alle kan og gør – i hvert fald til en vis grad, og kommunikation er et felt som alt andet end lige er svært at gøre sig helt klog på og udtale sig præcist om.

Selve konferencen – kort fortalt

Nuvel. Forbundet for Kommunikation og Sprog arrangerede konferencen for at sætte potentialet af kommunikationsområdet under belysning. Torsdag d. 29. maj 2008 mødte jeg op som repræsentant for dette fine magasin for at høre på debatten. Til stede var både et aftagerpanel bestående af mennesker fra erhvervslivet, et panel af forskere fra universiteter fra forskellige dele af landet og selvfølgelig publikum. Alle sammen var mødt op for at se kommunikationens potentiale an og se om der eventuelt var problemer man kunne imødekomme.

Dagen var opdelt i to sektioner. Først skulle aftagerpanelet, forskerne og siden hen vi tilhørere diskutere hvilke problemer og eventuelle løsninger kommunikationsuddannelserne stod overfor. Derefter ville forskerne fremlægge visioner og udfordringer i forhold til forskningen inden for kommunikation.

Men aftagerpanelet skulle som sagt lægge ud med at udfordre kommunikationsuddannelserne – repræsenteret af forskerne. Marianne Grundsø Skovfoged fra DI [tidligere Dansk Industri, red.] pointerede at det var svært for erhvervslivet at skelne de forskellige kommunikationsuddannelserne fra hinanden og ligeledes deres kompetencer. Derfor var det svært at finde ud af hvordan kommunikatører mere præcist kunne bidrage til en virksomhed. Både Esben Høstager fra Jøp, Ove og Myrthu samt Jeppe Glahn fra Novozymes beskrev hvordan akademikere fra tid til anden kunne have problemer med at vænne sig til at man ikke skulle levere færdige akademiske analyser, men derimod tænke mere praktisk. Generelt handlede kommentarerne om hvordan man som akademiker kan omstille sig til en virksomhed og turde stå fast på sine kompetencer.

Forskerne svarer igen

Så var det forskernes tur til at svare på de forskellige indvendinger fra aftagerpanelet. Anne-Marie Søderberg fra CBS pointerede at et bud på en løsning for erhvervslivet allerede lå ved cand. merc. com. da de på den ene side havde kommunikationen som grundsten, men som også havde det mere økonomiske aspekt på uddannelsen således kandidaterne kunne udføre flere forskellige opgaver for en eventuel virksomhed.

Der blev noteret flittigt blandt tilhørerne da både Anne Marie Bülow fra CBS og Karsten Pedersen fra RUC bemærkede at det var en fejltagtig tolkning fra erhvervslivets side hvis de troede at kandidater kom som en færdig pakke der var parat til at kaste sig over opgaver fra dag et. Ligesom ved så mange andre jobs skulle kandidater anses som en ny medarbejder der skulle lære rutinerne på arbejdspladsen førend de kan fungere. I den mere praktiske ende af debatten noterede Pedersen sig at RUC stræbte efter at undervise studerende i at gøre opgaverne her og nu – som modsvar på at kandidater tror de skal levere en fuld, akademisk analyse.

Retorikkens rolle i debatten

Christian Kock fra KU lagde lige som Pedersen stor vægt på hvordan uddannelserne kan integrere elementer fra det praktiske liv og lægge dem ind i studierne. Særligt betonedede han vægt på to aspekter af den retoriske træning. For det første bliver retorikere instrueret i at give kritik og respons på en konstruktiv måde. Kock betonedede hvor vigtigt respons og kritik var i en virksomhed. For det andet baserer retorikken sig på en tradition hvor teori og praksis i høj grad smelter sammen. Det sætter retorikeren i stand til at overskue konkrete situationer og formidle effektivt i de konkrete situationer.

[CITAT 2 det må tjene til erhvervslivets interesse at undersøge hvor de kunne finde de bedst egnede kandidater.](#)

Men Kock holdt sig ikke fra at pointere over for de tilstedeværende fra erhvervslivet at det ikke kun var kommunikationsuddannelserne der skulle gøre sig bemærkede. Det var i lige så høj grad de forskellige repræsentanter fra erhvervslivet der burde undersøge og sætte sig ind i hvilke uddannelser der kan tilbyde specifikke typer af kandidater. Ikke fordi uddannelserne er dovne, men lige så meget fordi det må tjene til erhvervslivets interesse at undersøge hvor de kunne finde de bedst egnede kandidater.

Emnet om kombinationen af teori og praksis tog Kock igen op da talen faldt på forskningens visioner. Sammen med andre forskere havde Kock opstartet et forskningsprojekt om retorisk medborgerskab – om hvordan borgere kan handle retorisk i samfundet. Eller som Kock citerede Sokrates: Hvordan sproget får samfundet til at hænge sammen.

Uddannelserne peger frem

Efter debatten mellem aftagerpanelet og forskerne kunne tilhørerne stille spørgsmål. Der blev både kritiseret at nogle mente kommunikationsuddannelserne var for akademiske og fanget i det famøse elfenbenstårn mens andre igen var i den modsatte grøft og mente at uddannelserne umuligt kunne tage højde for erhvervslivet, men derimod burde koncentrere sig om akademiet først og det praktiske derefter. Mange i salen landede dog på en vej midt i mellem total akademi og fuldstændig praktiker.

Generelt var det en konstruktiv dag hvor problemer blev taget op og diskuteret for at se om der ikke kunne ligge en løsning. Men fælles for både aftagerpanelet, forskerne samt tilhørerne i salen var den konsensus om at kommunikationsuddannelserne kunne bruges til meget – konkret bemærket af Esben Høstager der citerede en undersøgelse hvor et flertal af erhvervsledere mente kommunikation var *den* vigtigste egenskab i en virksomhed. Og det var da en dejlig bemærkning af slutte dagen på.